

«εγκαινίζεσθε αδελφοί»

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

«Εγκαινίζεσθε αδελφοί και τον παλαιόν άνθρωπον αποθέμενοι, εν καινότητι ζωής πολιτεύεσθε, πάσι χαλινόν επιθέντες, εξ ων ο θάνατος. Πάντα τα μέλη παιδαγωγήσωμεν, πάσαν πονηράν του ξύλου βρώσιν μισήσαντες, και διά τούτο μόνον, μεμνημένοι των παλαιών, ίνα φύγωμεν. Ούτως εγκαινίζεται άνθρωπος, ούτω τιμάται η των Εγκαινίων ημέρα » (Στιχηρό του Εσπερινού της Εορτής των Εγκαινίων του θείου Ναού της αγίας του Χριστού και Θεού ημών Αναστάσεως, 13 Σεπτεμβρίου)

«Κάνετε καινούργιους τους εαυτούς σας, αδελφοί και αφήστε πίσω τον παλαιό άνθρωπο, πολιτευτείτε στην καινούργια ζωή, βάλτε χαλινάρι στα πάντα από όσα προέρχεται ο θάνατος. Ας παιδαγωγήσουμε τα μέλη του σώματος και την ψυχή μας, αφού μισήσουμε κάθε πονηρή δοκιμή τροφής από το ξύλο του Παραδείσου, και γι' αυτό τον λόγο μόνο αφού θυμηθούμε την παλιά μας κατάσταση, να φύγουμε από αυτήν. Έτσι γίνεται νέος ο άνθρωπος, έτσι τιμάται η ημέρα των Εγκαινίων του ναού της Αναστάσεως».

Στις 13 Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο η Εκκλησία μας θυμάται τα Εγκαίνια του ναού της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα. Αφού βρέθηκε ο Τίμιος Σταυρός, ο Μέγας Κωνσταντίνος ανέθεσε στον Πατριάρχη Ιεροσολύμων Μακάριο, αυτόν που ύψωσε τον Τίμιο Σταυρό, να φροντίσει για την ανέγερση θεοπρεπούς ναού σε σχήμα βασιλικής, ο οποίος να περικλείει σε ένα μεγαλοπρεπέστατο σύμπλεγμα οικοδομημάτων τον Γολγοθά, το σπήλαιο του Παναγίου Τάφου και τον τόπο της ευρέσεως του τιμίου Σταυρού. Ο ναός της Αναστάσεως εγκαινιάστηκε στις 13 Σεπτεμβρίου του 335 και απέβη σύμβολο της νίκης του χριστιανισμού και απετέλεσε αρχιτεκτονικό πρότυπο για το χτίσιμο πλήθους άλλων ναών ανά τον κόσμο.

Στην ακολουθία της εορτής υπάρχει ένα υπέροχο στιχηρό, μέσα από το οποίο προτρεπόμαστε οι πιστοί να δούμε την ζωή μας με διαφορετικό τρόπο. Το στιχηρό μας υπενθυμίζει αλήθειες που χρειαζόμαστε.

Πρώτον ότι καλούμαστε να γινόμαστε καινούργιοι, να ζούμε την καινή κτίση και να εγκαινιάζουμε, να ξεκινάμε μία νέα πορεία. Η προτροπή αυτή έρχεται να συναντήσει μια εποχή και έναν κόσμο στον οποίο επικρατεί το ότι «πώς να αλλάξω; Δεν μπορώ; Αυτός/Αυτή είμαι». Δεν είναι όμως θέμα χαρακτηριστικό η αλλαγή, αλλά ξεκίνημα υπαρξιακό, οντολογικό. Αν αλλάξει ο τρόπος που βλέπουμε

την ζωή, δηλαδή γίνει ο Χριστός το κέντρο της και όλα αρχίζουμε να τα βλέπουμε μέσα από την κοινωνία μαζί Του, μέσα από την αγάπη, μέσα από την πίστη ως εμπιστοσύνη, μέσα από την καλοσύνη και την ελπίδα, μέσα από την προοπτική ότι ο θάνατος δεν μας νικά, τότε μπορούμε να αλλάξουμε! Διότι ο Χριστός αγιάζει την ύπαρξή μας και μαλακώνει τον χαρακτήρα μας, δίνοντάς μας την δύναμη να παλέψουμε και με τον χαρακτήρα μας, σίγουρα όμως να μην λειτουργούμε παθητικά και μοιρολατρικά, ούτε να έχουμε αποδεχθεί ότι δεν αλλάζουμε και δεν αλλάζει τίποτα. Η αλλαγή είναι πνευματική, διότι χρειάζεται να αφήσουμε πίσω μας τον παλαιό άνθρωπο, αυτόν του νόμου και της φθοράς.

Το δεύτερο μας συνδέει με το ευαγγέλιο της Κυριακής προ της Υψώσεως, όπου ο Χριστός υπενθυμίζει τα στοιχεία του παλαιού ανθρώπου, με τα οποία καλούμαστε να παλέψουμε. Είναι όσα μας συμβαίνουν όταν περιπλανιόμαστε στην έρημο του κόσμου και πρέπει να νικήσουμε για να συναντήσουμε τον Θεό. Όπως οι Εβραίοι επί σαράντα χρόνια έζησαν στην έρημο παλεύοντας με τους εαυτούς τους, τις προκλήσεις των εχθρών, τις δοκιμασίες και το αίσθημα ότι πιο πάνω από τον Θεό είναι ο λογισμός τους και οι συνήθειές τους, οι ανάγκες τους, η πείνα τους, η δίψα τους, ο αγώνας για επιβίωση, με αποτέλεσμα να ρέπουν προς τον θάνατο, τόσο τον πνευματικό όσο και τον σωματικό, έτσι κι εμείς παραδιόμαστε στον λογισμό ότι είμαστε οι κύριοι του εαυτού μας και της ζωής μας και ότι ο Θεός υπάρχει μόνο για να μας βοηθά στις υλικές μας ανάγκες μας και να μας δίνει ό,τι επιθυμούμε. Όπως οι Εβραίοι παραδίδονταν στα πάθη τους, έτσι κι εμείς. Και όταν ήρθε ο θάνατος διά των τσιμπημάτων των φιδιών, ο Μωυσής ύψωσε το φίδι στον χάλκινο σταυρό, για να θυμούνται οι Εβραίοι ότι ο παλιός άνθρωπος δε νικιέται, αν δεν σταυρωθεί, αν δεν δει τον κόσμο από ψηλά, με τον τρόπο του Θεού. Έτσι κι εμείς, δεν ανακαινιζόμαστε, αν δεν δούμε την ζωή στην προοπτική του σταυρού, ότι δεν πλαστήκαμε για να ικανοποιούμε τα πάθη και τις επιθυμίες μας, αλλά για να κοινωνούμε με τον Θεό στο πρόσωπο του Χριστού και στην σταυρική μας πορεία στην Εκκλησία, διά της ασκήσεως.

«Μεμνημένοι των παλαιών, ίνα φύγωμεν», μας προτρέπει η Εκκλησία. Κι αυτό είναι το τρίτο που καλούμαστε να ζήσουμε. Να θυμόμαστε τα παλαιά, όχι όμως για να καθηλωνόμαστε σ' αυτά, να απογοητευόμαστε, να μελαγχολούμε, αλλά για να φεύγουμε προς την πορεία της ανακαίνισης. Να σκεπτόμαστε πού καθηλωθήκαμε και να προχωρούμε εν μετανοία. Η γεύση του ξύλου του Παραδείσου ήταν πονηρή, διότι ο άνθρωπος αποφάσισε ότι δεν του χρειάζεται ο Θεός. Η γεύση του ξύλου του Σταυρού είναι ευλογία, κι ας έχει οδύνη, διότι μαζί της έρχεται η ανάσταση. Και οι σταυροί στην ζωή μας έχουν να κάνουν με την απόρριψη της αγάπης, με την επίθεση των παθών και των λογισμών, με το «εγώ» μας το οποίο τα θέλει όλα. Κάθε στιγμή της ζωής μας όμως, αν υπάρχει αυτή η απόφαση για εγκαινισμό, τον

οποίο ο Χριστός μας έδωσε ως δωρεά αμετάκλητη, είναι μία νέα αρχή ελπίδας.

Αυτός ο δρόμος της πνευματικής αλλαγής, της εναπόθεσης της ελπίδας μας στον Θεό, της σταυρικής πορείας βιώνεται στον ναό. Ο ναός δεν είναι μόνο το κτήριο ή οι εικόνες, ο χώρος και τα αντικείμενά του. Ο ναός είναι η συνάντηση των ανθρώπων εν τη Εκκλησία, δηλαδή των προσώπων που θέλουν να μετέχουν μυστηριακά στην κοινωνία με τον Χριστό. Αλλιώς ο ναός θα ήταν ένα μνημείο, ιστορικής, πολιτιστικής, αισθητικής αξίας, όχι όμως ο χώρος και ο τρόπος της πνευματικής ανακαίνισής μας. Ο ναός είναι ο τύπος του ουρανού, ο τύπος του Παραδείσου. Στον ναό ζούμε συνεχώς μία καινούργια αρχή. Όταν γεννιόμαστε «σαραντίζουμε», δηλαδή δείχνουμε ποιο είναι το σπίτι μας και ποιος ο Πατέρας μας. Όταν βαπτίζομαστε εισερχόμαστε στην Εκκλησία ως μέλη του σώματος του Χριστού. Όταν λαμβάνουμε το Χρίσμα, μπορούμε να μετέχουμε σε όλα τα μυστήρια, να κάνουμε δηλαδή τον εαυτό μας ναό του Αγίου Πνεύματος, να αγιαζόμαστε από τον Θεό, να κοινωνούμε τον Χριστό και να γινόμαστε ένα με τον πλησίον μας. Όταν παντρευόμαστε, ζητούμε την ευλογία και τον αγιασμό του Θεού, ώστε η αγάπη να είναι αρχή που οδηγεί στον Παράδεισο. Το ίδιο συμβαίνει και με την μοναχική κουρά που γίνεται εντός του ναού. Όταν πεθαίνουμε, από τον ναό ξεκινά η πορεία μας προς την Ανάσταση και του σώματος. Και κάθε φορά που βρισκόμαστε στον ναό, νιώθουμε ότι στους σταυρούς μας δεν είμαστε μόνοι, αλλά δίπλα μας είναι ο Χριστός και ο συνάνθρωπος.

Η εορτή των εγκαινίων του ναού της Αναστάσεως μας υπενθυμίζει τον ναό, την ύπαρξή μας που είναι ναός του Αγίου Πνεύματος, τον Χριστό ο Οποίος σταυρικά μας αγιάζει, μας αλλάζει, μας κάνει να ελπίζουμε, μας δείχνει την πορεία μας! Στην Εκκλησία η αλλαγή! Στην Εκκλησία το νόημα! Στην Εκκλησία η Ανάσταση! Εν καινότητι ζωής ας πολιτευόμαστε!

%audio_13%

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/33uwk4M>